

RENA ORTEGA

DIBUIX,
PINTURA, JOCS,
MANUALITATS,
CURIOSITATS,
PASSATEMPS...

EL GRAN LLIBRE

D'ACTIVITATS

PER A FANS
DE LES

BALENES

Atelier

M·O·S·Q·U·I·T·O

Et donem la benvinguda a aquest quadern, ATELIER DE BALENES, únic i exclusiu! Amb ell, et submergiràs en un mar d'activitats i curiositats relacionades amb l'art, la creativitat i, per descomptat, les balenes.

I és que a qui no li apassionen les balenes?

Les balenes, més que ser vistes, es poden sentir, com la inspiració i l'amor. Pintar-les va més enllà de la creació artística. Esdevé màgic quan t'adones que pintes un animal gegant, que sempre sembla que somriuin, que sempre van cap endavant, que sempre estan en moviment...

Pintar balenes és un tribut als éssers més enormes d'aquest planeta, al seu etern ball de formes i mides arreu dels oceans del planeta.

Per tot això, hem creat aquest meravellós quadern que esperem que t'acompanyi sempre, ple d'activitats perquè deixis anar la teva creativitat i el teu art, perquè pintis, dibuixis, facis manualitats, però també perquè ho sàpigues tot de les balenes, perquè com més coneixes alguna cosa, més la respectes i l'estimes. Comencem?

PERÒ ABANS QUE RES, QUÈ ÉS UNA BALENA?

Els cetacis són un subordre dels mamífers amb placenta, que s'han adaptat a la vida aquàtica. No sempre van viure a l'aigua, ja que fa milions d'anys, els seus avantpassats vivien en el medi terrestre, tenien quatre potes, nas, i fins i tot una cua peluda!

Malgrat que utilitzem el terme genèric de balena per referir-nos a tots els cetacis, val a dir que no tots els cetacis són balenes. Els balènids pertanyen a l'ordre dels **cetacis misticets**, és a dir que tenen barbes per filtrar els aliments (balena blava, rorqual comú, balena geperuda...), a diferència dels **odontocets**, com les orques, el catxalot, o el narval, que tenen dents.

El mot **cetacis** prové del grec '**ketos**', que significa balena o monstre marí. Però més enllà de ser monstres marins són mamífers, com nosaltres. Necessiten respirar aire de la superfície mitjançant els pulmons, donen a llum les seves cries, les alimenten amb llet materna, i són grans comunicadors, i fins i tot, s'organitzen en jerarquies socials. Potser per aquests i d'altres motius, sentim una inexplicable afinitat amb aquestes enormes criatures..

De qui són aquestes aletes caudals? Acabem de fotografiar un munt de cues de balenes, però ens hem despistat i ara no sabem a quina balena pertany cadascuna. Ens ajudes a identificar-les? Recorda com és cada balena (forma, mida i color) perquè les puguis reconèixer totes.

CATXALOT · NARVAL · BALENA BLAVA · BALENA GEPERUDA · BELUGA · ORCA
RORQUAL D'ALETA BLANCA · BALENA GRISA · RORQUAL COMÚ

Pst, pst! Aquí et deixem algunes pistes que t'ajudaran:

- La balena blava i el rorqual comú tenen cues molt semblants, però la de la balena blava és més grossa.
- El narval i la balena grisa tenen la cua del mateix color, però la del narval és semblant, per la forma, a la de la beluga.
- La cua de la beluga és l'única de color blanc.
- L'aleta caudal de l'orca és de color negre.
- El rorqual d'aleta blanca té una cua molt semblant a la del rorqual comú.

Et saps tots els noms dels mars i els oceans del nostre planeta? Identifica cadascun d'ells en aquest mapamundi:

- OCEÀ ATLÀNTIC
- OCEÀ PACÍFIC
- OCEÀ ÍNDIC
- OCEÀ ANTÀRTIC
- OCEÀ ÀRTIC
- MAR MEDITERRÀNIA
- MAR NEGRA
- MAR DEL NORD
- MAR DEL LLAURADOR
- MAR DE KARA
- MAR D'ARÀBIA
- MAR BÀLTIC
- MAR DE BERING
- MAR DE BEAUFORT
- MAR ROJA
- MAR DEL JAPÓ
- MAR DE BARENTS
- MAR CARIB
- MAR DEL CORAL
- MAR D'OKHOTSK
- MAR DEL SUD DE LA XINA
- MAR DE TASMÀNIA

Sabies que l'oceà més gran i més profund representa el 46% d'aigua de tot el planeta? Endevides quin pot ser?
 Ordena els següents oceans i mars de major a menor superfície:

- _____ OCEÀ ANTÀRTIC
- _____ MAR MEDITERRÀNIA
- _____ OCEÀ PACÍFIC
- _____ MAR ROJA
- _____ OCEÀ ÍNDIC
- _____ MAR CARIB
- _____ OCEÀ ATLÀNTIC
- _____ MAR DE BERING

En quin dels oceans podràs trobar belugues i narvals?

Converteix-te en una balena geperuda amb aquest JOC en el qual recorreràs un llarg camí ple d'aventures i adversitats. Des de les aigües tropicals fins a la badia de Skjálfandi Bay a Húsavík (Islàndia), la capital de les balenes, declarada el 2023 com la primera zona protegida a Islàndia de totes les espècies que habiten en les seves aigües, terres i cels..

Busca un o més companys de joc, prepara un dau i una fitxa (podeu crear-la manualment amb una cartolina de color, o fins i tot pot ser una petita balena dibuixada) i... que comenci l'aventura!

MATERIAL
DESCARGABLE
A LA NOSTRA
WEB

REGLES DEL JOC:

- Comença el jugador que treu un u amb el dau.
- Les **caselles blaves** corresponen a preguntes sobre curiositats de les balenes. Si la respos correctament, **avances dues caselles**. Trobaràs les solucions de les preguntes al final del llibre.
- Les **caselles roses** corresponen als perills a què s'enfronten les balenes durant la seva travessia. Si hi caus, hauràs de **retrocedir tres caselles**.
- Si caus en una de les **caselles grogues**, hauràs aconseguit alguna cosa important en la teva travessa, i podràs **avançar una casella**.
- Si caus en **qualsevol altra casella**, la teva fitxa no es mourà de lloc fins el teu proper torn.
- L'**objectiu del joc** és ser la primera balena en arribar a les aigües d'Islàndia..

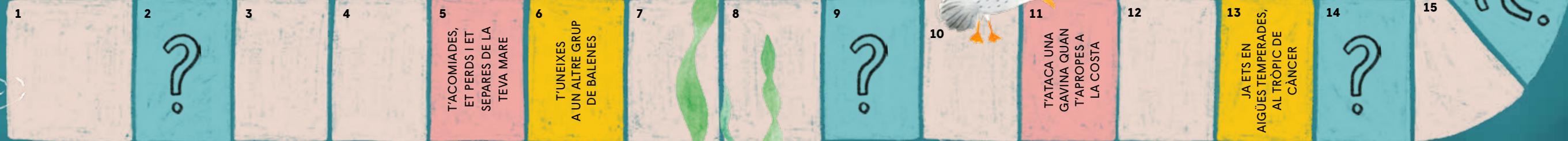
PREGUNTES:

(el número correspon a la casella)

- És una banya o un ullal el que sobresurt del cap del narval?
- L'orca té un o dos espiracle?
- El parent més proper de les balenes és l'hipopòtam. Cert o fals?
- La balena grisa viu a l'oceà Atlàntic. Cert o fals?
- Com dormen els catxalots?
- L'aleta dorsal de les orques femella és més grossa o més petita que la dels mascles?
- En quin oceà viuen de forma permanent el narval i la beluga?
- Les balenes que viuen a les fredes aigües dels pols no tenen aleta dorsal. Cert o fals?
- La beluga i el narval són els únics cetacis capaços de nedar cap enrere. Cert o fals?
- Podem trobar dofins en algun riu?
- Què mengen les balenes barbades?

LA TEVA AVENTURA
COMENÇA AQUÍ

ENHORABONA! HAS ARRIBAT
SANA I ESTÀLVIA AL FINAL
DEL TEU RECORREGUT.

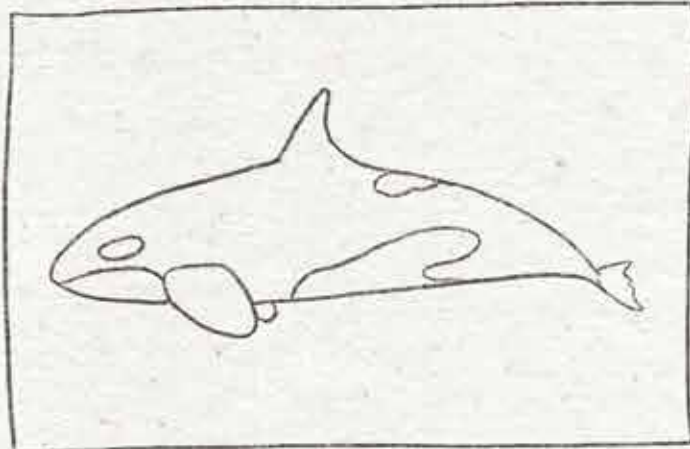
Decora casa teva amb un mòbil de balenes, ideal per adornar la sala d'estar, les habitacions dels nens, per a festes temàtiques de balenes... És més fàcil del que t'imagines. Per començar, necessites aquesta petita llista de materials:

- **Una branca petita** (pots recollir-la en un parc o bosc proper, o si vas a la platja, pots agafar-ne alguna de la sorra)
- **Llana fina o fil**
- **Tisores**
- **Cartolines i material de dibuix i pintura** (pots pintar les balenes com vulguis: llapis de colors, aquarel·les, ceres, retoladors...)

2. Un cop hagis dibuixat les balenes, pinta-les i després retalla-les. Fes un petit forat a la part central superior de cada balena.

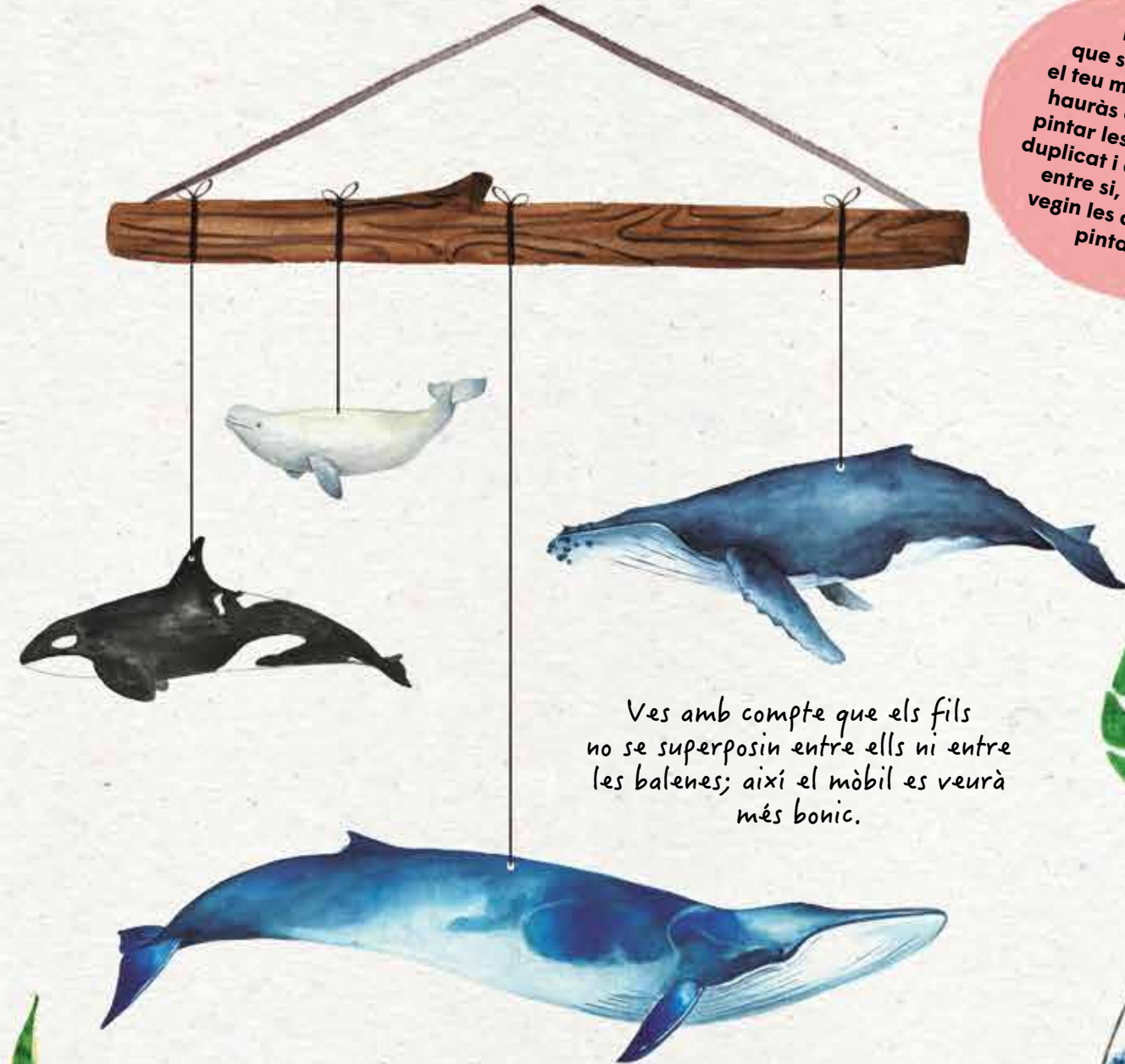
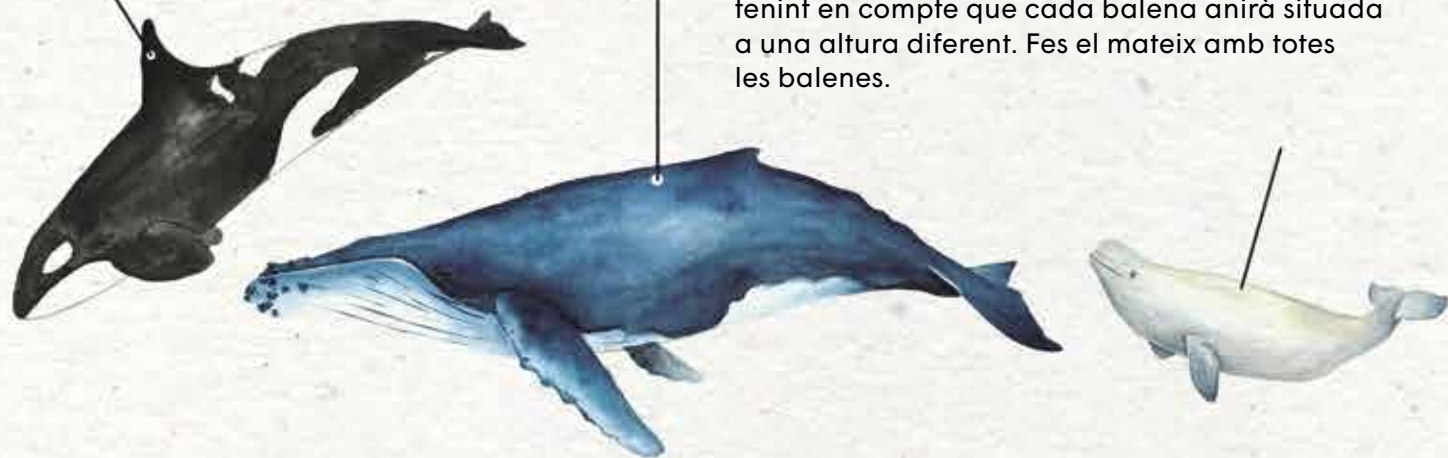
1. En primer lloc, dibuixem les balenes pel nostre mòbil. Has de tenir en compte la mida de la branca, el nombre de balenes que hi vols posar, i la mida de les balenes.

Recorda que has d'utilitzar una cartolina prou gruixuda perquè quan pintis i retallis les balenes no es cargolin i tinguin més rigidesa quan les pengis.

3. Passa el fil o llana fina pel foradet i fes un nus. Deixa fil suficient per lligar-lo a la branqueta, tenint en compte que cada balena anirà situada a una altura diferent. Fes el mateix amb totes les balenes.

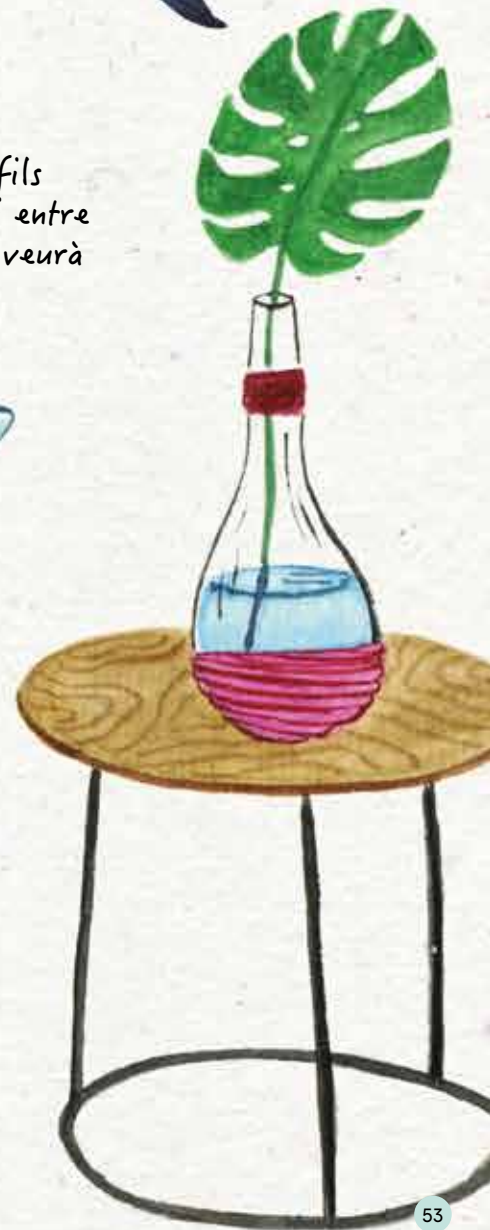

Ves amb compte que els fils no se superposin entre ells ni entre les balenes; així el mòbil es veurà més bonic.

4. Després, disposa totes les balenes de paper a la branca, col·locant-les a diferents altures, perquè quedi més bonic. Un cop hagis lligat el fil de cada balena a la branca, talla el tros de fil que sobri.

5. Finalment, lliga un altre fil als dos extrems de la branca, per poder penjar-lo a la paret amb una xinxeta, o en un petit penjador, i ja està llest! Ara només has d'escollir una paret i decorar-la amb aquest mòbil tan bonic.

Recorda que si vols penjar el teu mòbil al sostre, hauràs de dibuixar i pintar les balenes per duplicat i enganxar-les entre si, perquè es vegin les dues cares pintades.

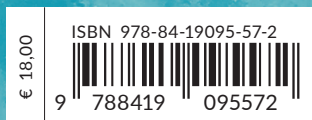
L'enorme èxit de **"La Vida Secreta de les Balenes"** de **Rena Ortega**, publicat per **Mosquito Books**, constata l'interès, l'amor i la gran capacitat inspiradora que tenen aquests enormes mamífers marins entre els lectors, de totes les edats. Fins i tot des d'abans de la seva publicació, Rena Ortega ha organitzat una sèrie de tallers per a adults i per a nens, amb un enorme poder de convocatòria: centenars de persones han pogut aprendre a pintar (i estimar) les balenes.

Ara presentem aquest quadern d'activitats, basat en el llibre, que pretén satisfer els més fans: pinta, juga, endevina, diverteix-te amb les balenes, i sobretot aprèn a conèixer-les i a estimar-les: el seu futur depèn d'això.

M

@mosquitobooks
mosquitobooksbarcelona.com

DL GI 819-2023

© dels textos, Rena Ortega, 2023

© de les il·lustracions, Rena Ortega 2023

© Mosquito Books Barcelona, 2023